

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/4/2022
Identifikačné číslo spisu:	2518200162
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2518200162.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Cod SPV 2, s.r.o., so sídlom Za Humnami 3666/44, Nitra, IČO: 52 017 273, zastúpenej splnomocnenkyňou AKMB, s. r. o., so sídlom Štefánikova 9, Nitra, IČO: 52 360 458, proti žalovanej F. P., bývajúcej A. XXXX/XX, X., zastúpenej advokátkou JUDr. Barborou Petrovič, so sídlom Hlavná 44, Trnava, o zaplatenie 973,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6C/6/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 7. septembra 2021, sp. zn. 11Co/76/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 16. júla 2020, č. k. 6C/6/2018-124 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 973,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 2.9.2018 do zaplatenia (výrok I.) a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol (výrok II.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.). V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 123, § 124, § 136 ods. 1, 2, § 137 a § 139 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že predmetom sporu je postúpený nárok podielového spoluvlastníka nehnuteľností na náhradu za nad užívanie spoluvlastníckeho podielu žalovanej (1/2) na úkor P. T., jednej s ďalších spoluvlastníkov sporných nehnuteľností a to čo do rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 22.1.2015 do 22.1.2018. V konaní nebola sporná otázka existencie podielového spoluvlastníctva sporových strán, ani tvrdenie, že žalovaná užíva sporné nehnuteľnosti sama spolu so svojimi deťmi a tiež, že medzi podielovými spoluvlastníkmi nebola uzatvorená žiadna dohoda o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne o jej náhrade. Spornou ostala otázka rozsahu nad užívania spoločných nehnuteľností žalovanou, keďže žalobkyňa tvrdila, že žalovaná užíva nehnuteľnosti v celosti od roku 2008, t. j. nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, čo žalovaná popiera. Podľa súdu ale žalovaná svoje tvrdenia o užívaní len svojej časti spoluvlastníckeho podielu nijakým spôsob nepreukázala, ktoré dôkazné bremeno zaťažovalo práve žalovanú. Nakoľko súd

nemal hodnoverne preukázané, že žalovaná skutočne užíva iba svoj spoluvlastnícky podiel, ako tvrdila, čím je potom potrebné konštatovať, že žalovaná od roku 2008 až doposiaľ užíva sporné nehnuteľnosti v celom rozsahu, hoci je spoluvlastníčkou iba 1/2-ice nehnuteľností a ani jeden so spoluvlastníkov sa nedomáhal rozhodnutia súdu o hospodárení so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 3 Občianskeho zákonníka a nebolo preukázané ani to, že by ostatní spoluvlastníci súhlasili s bezplatným užívaním celej nehnuteľnosti žalovanou, a to ani konkludentne, ostatným spoluvlastníkom, vrátane P. T. patrilo nárok na ekvivalentnú peňažnú náhradu podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý nárok táto spoluvlastníčka postúpila na žalobkyňu. Výška tejto náhrady predstavuje peňažnú čiastku zodpovedajúcu peňažnej čiastke obvykle vynakladanej v danom mieste a v danom čase za užívanie obdobnej veci formou nájmu a ktorú by nájomca za obvyklých okolností bol povinný plniť podľa platnej nájmovej zmluvy, ktorú náhradu prvoinštančný súd vo výške zodpovedajúcej výsledkom dokazovania vo veci žalobkyňi priznal aj s príslušenstvom v rozsahu, na ktorý žalobcovi vznikol zákonný nárok, v prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania žalobu zamietol. Obrana žalovanej, že v rozhodnom období investovala finančné čiastky do spornej nehnuteľnosti, čím ju zhodnotila, zostala len v rovine ničím nepodloženého a nepreukázaného tvrdenia, preto na toto tvrdenie žalovanej súd nemohol prihliadnuť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňi, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 7. septembra 2021, sp. zn. 11Co/76/2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Zamietnutie žaloby oprel o neunesenie dôkazného bremena na strane žalobkyne, ktorá nepreukázala, že žalovaná užíva spoločné nehnuteľnosti nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Žalobkyňa predložila spolu so žalobou list vlastníctva, ktorý síce obsahuje informácie o vecných právach k spoločným nehnuteľnostiam, avšak neposkytuje údaje o spôsobe užívania spoločných nehnuteľností. Žalobkyňa predložila potvrdenie o trvalom pobyte na adrese spoločných nehnuteľností, avšak uvedený listinný dôkaz informuje o evidenčných údajoch mesta, no nezachytáva reálne údaje o užívaní (rozsahu užívania) spoločných nehnuteľností. Žalobkyňi sa tak nepodarilo preukázať, že žalovaná užívala v rozhodnom období nehnuteľnosti nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, keď uvedené nevyplýva ani z čestných prehlásení pôvodných žalobcov - spoluvlastníkov, keďže títo sa so žalovanou ani nestretli a podľa ich vyjadrení sa vstupe do nehnuteľnosti v rozhodnom období počas jej užívania žalovanou nedomáhali a táto im vo vstupe nebránila. Naproti tomu žalovaná vo svojich vyjadreniach (s použitím odkazu na ostatné súvisiace spory, vylúčené súdom z pôvodného konania na samostatné konania, kde si žalobkyňa ako právny nástupca spoluvlastníkov žalobkyne uplatňuje voči nej ďalšie sumy z obdobného titulu) zrozumiteľne vysvetlila, že užíva spoločné nehnuteľnosti len v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2, keď jednu izbu nechala voľnú. Konkretizovala, že spoločné nehnuteľnosti užíva ona a jej tri maloleté deti, pričom v zmysle predloženého znaleckého posudku zostali k dispozícii pivnica pod celým domom a manzardka. Súčasťou spoločných nehnuteľností je aj záhrada, ktorú žalovaná len udržiava. Podľa žalovanej nehnuteľnosť obýva iba v polovičnom podiele, nevyužíva viac ako je 1 domu, nakoľko dom vyžaduje investície, ktoré v súčasnosti pri troch deťoch nemá. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie nesprávne posúdil, kto nesie dôkazné bremeno preukázania užívania nehnuteľnosti žalovanou nad rozsah spoluvlastníckeho podielu, keď v tejto súvislosti poukazuje i na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/16/2011 zo dňa 5. decembra 2012, ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 114/2013 zo dňa 25. februára 2013, v ktorých bola riešená otázka, na kom leží dôkazné bremeno preukázania rozsahu užívania spoločnej nehnuteľnosti, s obdobným posúdením ako v predmetnom odvolacom konaní. O nároku na náhradu trov tohto konania (prvoinštančného i odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP, a v konaní v celom rozsahu úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovoleniu argumentáciu založila na (i) nepredvídateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ku ktorej podľa dovolateľky malo dôjsť odlišným rozhodnutím oproti skoršiemu rozhodnutiu rovnakého odvolacieho

súdu, ktorým odvolací súd v skutkovo a právne porovnateľnom prípade potvrdil vyhovujúci rozsudok v obdobnej žalobe žalobkyne voči žalovanej. Dovolateľka zdôraznila, že odvolací súd v obdobných veciach odlišne posúdil, ktorú z procesných strán zaťažuje dôkazné bremeno preukázania nadužívania spoločnej nehnuteľnosti žalovanou na úkor ostatných spoluvlastníkov. Žalobkyňa dovolaním napádala i (ii) nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom podľa nej absentuje právne posúdenie veci, keďže súd neuviedol odvolacie dôvody uvedené v odvolaní a ktorými sa zaoberal. V odôvodnení sa odvolací súd nezaoberal ani skutočnosťou, že na tom istom skutkovom závere už odvolací súd v obdobnej veci rozhodol s iným právnym posúdením, s ktorým odlišným právnym posúdením sa nevysporiadal. Dovolaciemu súdu žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí.

4. Žalobkyňa súčasne podala návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

5. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadřila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s doposiaľ ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1Cdo/345/2014, 2Cdo/43/2012, 3Cdo/98/2005, 4Cdo/344/2014, 5Cdo/101/2015, 6Cdo/292/2013, 7Cdo/500/2014, 8ECdo/259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/127/2012, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/29/2016, 4Cdo/133/2015, 5Cdo/467/2014, 6Cdo/5/2014, 7Cdo/7/2016, 8Cdo/450/2015).

14. Podľa presvedčenia žalobkyne je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ CSP. Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu okrem iného vyplýva, že doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil terminologicky správnejším a širším pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z početnej konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj pomaly a ťažkopádne sa tvoriacej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (porov. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 4Cdo/100/2018 a pod.).

15. Právo na spravodlivý proces je jasne koncipované ako samostatné subjektívne verejné právo každého jednotlivca voči štátu (súdu) ako povinnému subjektu na poskytnutie náležitej právnej ochrany v takom procese, ktorý maximálne garantuje spravodlivý výsledok (nie však priaznivý výsledok). Definovať toto základné právo je veľmi zložité, lebo je jedným zo základných stavebných pilierov právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy) a spravodlivej spoločnosti.

16. Porušením základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení chýba určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ ich strana sporu namietala, ale krajský súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by napr. dostatočným spôsobom odôvodnil ich irelevantnosť; pokiaľ krajský súd takto v prejednávanvej veci postupoval, dopustil sa okrem iného aj svojvôle, zakázanej v čl. 2 ods. 2 ústavy.

17. Obdobne ako v skutkovej oblasti, i v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú podobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodovania, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež i zásadami spravodlivého procesu.

18. Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/7/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe

zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola sporovej strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19. Dovolateľka namieta odôvodnenie, nepreskúmateľnosť a nepredvídateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Najvyšší súd pozná stabilizovanú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu pritom nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie obsahuje primerané vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, pričom treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z odôvodnenia rozhodnutí nižších súdov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu ako aj to, čo odvolací súd viedlo k zmene odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu (bod 13, 14, 15 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Pokiaľ aj dovolateľka namieta, že v odôvodnení absentuje právne posúdenie veci, keďže súd neuviedol dovolacie dôvody, ktoré žalovaná uviedla v odvolaní, dôvody odvolania odvolací súd opísal v bode 3. odôvodnenia. Z napadnutého rozsudku je možné vyčítať i nosný dôvod zmeny napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, konkrétne odlišné posúdenie unesenia dôkazného bremena žalobkyňou o nad užívaní spoločných nehnuteľností žalovanou, čomu predchádzalo zopakovanie dokazovania vykonaného pred prvoinštančným súdom, z ktorého dokazovania odvolací súd vyvodil záver o nepreukázaní rozhodných skutočností, opodstatňujúce jeho porušenie práva, z čoho potom vzišlo odlišné rozhodnutie, čo je ale z dôvodov napadnutého rozsudku zrejmé. V danom prípade treba mať na pamäti, že dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktoré je späté s procesom dokazovania v sporovom konaní. Dôkazné bremeno sa vždy uplatňuje iba vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam a nie vo vzťahu k právnemu posúdeniu. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú ale povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie odvolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). Za zmatečnosťnú vadu v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. To, že sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal skutočnosťou, že už skôr na tom istom skutkovom základe odvolací súd v obdobnej veci medzi totožnými sporovými stranami rozhodol inak, predmetná námietka úzko súvisí s námietkou nepredvídateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. Pokiaľ ide o špecifický argument nerešpektovania princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ku ktorému porušeniu malo podľa dovolateľky dôjsť nevysporiadaním sa odvolacím súdom, ktorý zmenil vyhovujúci rozsudok súdu prvej inštancie, s iným rozhodnutím rovnakého odvolacieho súdu, ktorým naopak odvolací súd potvrdil rozsudok vyhovujúci obdobnej žalobe žalobcu, k tomuto sa žiada uviesť, že navzdory legitímnej požiadavke na jednotu rozhodovania súdov v identických prípadoch právny poriadok nepozná pravidlo viazanosti senátu odvolacieho súdu právnym názorom vysloveným iným senátom toho istého súdu. Zjednocovanie rozchádzajúcej sa rozhodovacej praxe súdov bolo rekodifikáciou procesného práva zverené len dovolaciemu súdu (inštitút veľkého senátu). I napriek tomu s i najvyšší súd uvedomuje, že „princíp predvídateľnosti rozhodovania a rozhodnutia znamená, že účastníci právnych vzťahov môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako. Iba takýto postup rešpektuje princíp právnej istoty a

jeho dôsledné dodržiavanie sa významne pozitívne prejavuje aj v rámci celkového nazerania spoločnosti na význam a úlohu práva. Na druhej strane je nutné uviesť, že predvídateľnosť práva nemožno vnímať absolútne. Obdobnú vec je možné rozhodnúť aj inak než v predošlých veciach. V takom prípade je však súd povinný svoje závery riadne, racionálne a ústavne konformne odôvodniť (čl. 2 ods. 3 Civilného sporového poriadku), a to takým spôsobom, aby predošlé rozhodnutia neboli ignorované, ale práve naopak, aby sa s nimi súd argumentačne vysporiadal." (III. ÚS 275/2018).

22. I keď sa dovolateľ ohradzuje skorším odlišným rozhodnutím odvolacieho súdu v identickej veci, je potrebné si ako prvé uvedomiť, že rozdielnosť rozhodovania v zdanlivo identických prípadoch môže mať i svoj dôvod a bez poznania konkrétnych skutkových okolností oboch (resp. aj viacerých) porovnávaných prípadov nemožno prijať ani záver, že o identické prípady (skutkovo aj právne) naozaj ide. Napokon v danom prípade ani nešlo o odlišné právne posúdenie veci v žalobkyňou porovnávaných rozhodnutiach, pretože odvolací súd v týchto rozhodnutiach na základe ním ustáleného skutkového stavu rozdielne posúdil len otázku unesenia alebo neunesenia dôkazného bremena žalobcom. V skoršom rozhodnutí nižšie súdy zhodne konštatovali, že žalovaná v rámci obrany predloženými dôkazmi nevyvrátila žalobcom tvrdené a v konaní vykonanými dôkazmi osvedčené nad užívanie spoločných nehnuteľností na úkor ostatných spoluvlastníkov, t. j. žalobca dôkazné bremeno uniesol, pričom v neskoršom, dovolaním napadnutom rozsudku odvolací súd po zopakovaní dokazovania odlišne od prvoinštančného súdu vyhodnotil, že žalobkyňa dôkazného bremeno preukázania nad užívania spoločných nehnuteľností naopak neunesla a to aj na základe úspešnej obrany zo strany žalovanej. Dôkazným bremenom sa pritom rozumie procesná zodpovednosť sporovej strany za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. To znamená, že odvolací súd v týchto porovnávaných rozhodnutiach z vykonaného dokazovania odlišne vyvodil skutkové závery o tom, či žalovaná skutočne nad užívala spoločné nehnuteľnosti, resp. odlišne vyhodnotil zo zistených skutkových okolností, či žalobkyňa preukázala, resp. nepreukázala ňou tvrdené nad užívanie žalovanou. Pričom ani nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov odvolacím súdom nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade odvolaciemu súdu, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá.

23. Záverom dovolací súd uzatvára, že nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti (R 24/2017). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

24. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné. Najvyšší súd preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovaných na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.